

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 17. oktober 2019 i sak 2019/0129

Saken gjelder: Klage på vedtak om avslag på innovasjonsstøtte

Klager: Utrop AS

Klagenemndas

medlemmer: Bjørnar Borvik, Karin Fløistad, Gunn Enli og Leif Holst Jensen

Bakgrunn:

- (1) Medietilsynet tildeler innovasjonstilskudd etter forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets og aktualitetsmedier av 26. juni 2018 (heretter forskriften), som trådte i kraft 1. juli 2018.
- (2) Vedtak om tilskudd treffes av Medietilsynet etter innstilling fra Fagutvalget for innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier, jf. forskriften § 5, jf. § 7.
- (3) Utvalget består av fem medlemmer oppnevnt av Medietilsynet. Medlemmene utnevnes på bakgrunn av teknisk og digital kompetanse, medie- og medieøkonomisk kompetanse og lokalmediekompetanse, jf. forskriften § 7 annet ledd.
- (4) I 2018 var det satt av syv millioner kroner, og Medietilsynet mottok dette året 71 søknader, herunder søknad fra Utrop AS (heretter Utrop eller klager). Medietilsynet fordelte dette året de syv millionene på 18 tilskuddsmottakere.
- (5) Utrop er etter det opplyste et flerkulturelt tidsskrift som retter seg mot ulike etniske grupper, og inneholder nyheter, aktualiteter og debatt om det flerkulturelle Norge. Tidsskriftet utgis hver uke med henholdsvis tolv utgaver i året på papir og 36 utgaver som e-magasin.
- (6) Klager søkte i denne søknadsrunden om 100 000 kroner til prosjektet «*Redaksjonell utvikling og strategi for abonnementsøkning*».
- (7) Av klagers søknad fremgår det at prosjektet har to mål; å foreta redaksjonell utvikling og konseptuelle endringer for å kunne konkurrere på nasjonalt nivå, samt å utvikle strategier for å øke antall lesere og abonnenter.
- (8) Fagutvalget behandlet søknaden fra klager i møte 24. oktober 2018. Utvalget innstilte på at klagers søknad ikke skulle innvilges, under henvisning til at prosjektet ikke i tilstrekkelig grad oppfylte formålet i forskriften § 1 om å fremme mediemangfold og stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling.
- (9) Medietilsynet sluttet seg til Fagutvalgets innstilling, og fattet 10. desember 2018 vedtak om å avslå klagers søknad.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (10) Medietilsynet mottok klage på vedtaket ved brev 18. desember 2018. Medieklagenemnda kom til at vedtaket måtte opprettholdes, jf. forvaltningsloven § 33 annet ledd.
- (11) Klagen ble oversendt Medieklagenemnda ved brev 15. februar 2019, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd, jf. forskriften 5.
- (12) Klager har i ettertid sendt inn merknader til Medieklagenemnda ved brev 25. februar 2019 og 29. mars 2019.
- (13) Nemndsmøte i saken ble avholdt 17. oktober 2019.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (14) Klagers anførsler er dels knyttet til Medietilsynets vurdering av klagers søknad, og dels til spørsmål om saksbehandlingsfeil.

Medietilsynets vurdering av klagers søknad

- (15) Utrop er eneste flerkulturelle avis, og det er dermed feil å legge til grunn at avisen ikke bidrar til mediemangfold. Avisen er norsk og skriver om ulike samfunnsforhold i Norge. Tidsskriftet har ikke noe spesielt språk eller etnisitet i fokus, men er et medium for allmennheten hvor temaet er det flerkulturelle Norge.

Saksbehandlingsfeil

- (16) Klager anfører at det foreligger saksbehandlingsfeil som følge av inhabilitet hos en ansatt i Medietilsynet, Jan Erik Andersen.
- (17) Det vises til at Andersen er administrerende direktør i en konkurrent til klager, «Klar Tale». Klager og «Klar Tale» konkurrerer om de samme målgruppene – norskopplæringsentre. Andersen er på denne bakgrunn inhabil til å ha befatning med saken, jf. forvaltningsloven § 6.
- (18) Klager mener det er grunn til å tro at Andersen er den som har «mottatt søknadene, innstilt og/eller kommet med tilråding ovenfor fagutvalget og sendt ut epost om tildeling på epost». Han har derved hatt mulighet til å påvirke beslutninger i utvalget og har dermed kunnet «blokkere en eventuell tilskudd som ville styrket Utrop».
- (19) Dette viser at det ikke har vært en reell saksbehandling etter forvaltningsloven.
- (20) Videre anførte saksbehandlingsfeil fremsettes punktvis i klagen på følgende måte:
 1. Vi mener at søknadene ikke er behandlet i tråd med god forvaltningsskikk. Vedtak om tildelte midler skal bevilges over tildelingsbrev og overføring av midler skjer til bankkonto. I dette tilfellet har Jan Erik Andresen bedt mottakere om å sende faktura, og dermed forsøkt å unngå eller fatte vedtak etter forvaltningsloven. (Jf. epost datert 19.nov).
 2. Det er uklart om alle vedtak ble fattet i etterkant eller kun Utrops avslagsbrev er laget i ettertid.

3. Det er også uklart om hvem som har signert vedtakene for andre mottakere. Dersom Linda Andersen har signert vedtakene, er det grunn til å tro at Jan Erik Andersen har realbehandlet søknadene og at Linda Andersen har signert brevet for å unngå habilitetsspørsmålet.
- (21) Klager «mener det er dypt urettferdig at Utrops innovasjon planer og strategier er blitt gjort kjent for en konkurrent uten at vi var klar over dette. Dette mener vi er alvorlig og dypt urettferdig».
- (22) Klager ber Medieklagenemnda gjøre en skikkelig vurdering av hele prosessen.

Medietilsynets merknader:

Medietilsynets vurdering av klagers søknad

- (23) Klager har anført at de som eneste flerkulturelle avis, bidrar til mediemangfoldet. Medietilsynet presiserer at avslaget ikke betyr at tilsynet ikke anerkjenner at klager gir et viktig bidrag til det norske medielandskapet i egenskap av å være et tidsskrift for det flerkulturelle Norge. Klager ble imidlertid av Fagutvalget vurdert som et nisjemedium. Nisjemedier med fokus på språk/etnisitet og integreringsformål vil i hovedsak falle utenfor forskriftens formål og de prioriterte tilskuddsgruppene.
- (24) Når Fagutvalget og Medietilsynet har valgt å ikke prioritere såkalte «nisjemedier» i tildelingen for 2018, er det ut fra en vurdering at de som gruppe ikke i tilstrekkelig grad bidrar til mediemangfoldet sammenlignet med de som fikk tildelt tilskudd etter ordningen.
- (25) Medietilsynet mottok 71 søknader og etter en helhetsvurdering ble det vurdert at andre søkere i større grad enn klager bidro til å oppfylle tilskuddsordningens overordnede mål om mediemangfold. Det ble prioritert å gi støtte til medier som inneholdt et bredere tilbud av nyhetsaktualitetsstoff og debattstoff fra ulike samfunnsområder, jf. forskriften § 2 bokstav b.
- (26) Når det gjelder helhetsvurderingen som skal gjøres av søkerne for øvrig, vises det også til at prosjektbeskrivelsen fra klager var relativt kortfattet og uklar, slik at kvaliteten på søknaden heller ikke nådde opp i konkurransen med øvrige søkere.

Saksbehandlingsfeil

- (27) Når det gjelder klagers anførsel om saksbehandlingsfeil relatert til Jan Erik Andersens involvering i søknadsprosessen, viser Medietilsynet først til hvordan saksbehandlingen foregår ved søknader om støtte etter forskriften.
- (28) Det er Fagutvalget som først behandler søknadene og kommer med en innstilling til Medietilsynet. Fagutvalget arbeider selvstendig og uten at Medietilsynet gir føringer for den konkrete saksbehandlingen. Medietilsynet sender kun søknadene til utvalget, og det gis ingen innstilling eller tilråding overfor Fagutvalget.
- (29) I denne saken behandlet Fagutvalget søknadene i møte den 24. oktober 2018. Ettersom tilskuddsordningen var ny i 2018, var direktør i Medietilsynet samt direktør for juridisk og regulatorisk avdeling i Medietilsynet, tilstede på møtet for å presentere Medietilsynet

og de overordnede rammene for Fagutvalgets arbeid. Sekretær for Fagutvalget, Jan Erik Andersen, var også tilstede. Ingen av tilsynets representanter deltok i selve søknadsbehandlingen.

- (30) Etter at Fagutvalget hadde oversendt sin innstilling til Medietilsynet, ble denne vurdert og det ble besluttet at Medietilsynet sluttet seg til Fagutvalgets innstilling uten endringer. Denne beslutningen ble truffet av direktør for juridisk og regulatorisk avdeling. Jan Erik Andersen fikk deretter som oppgave å sende en foreløpig orientering til søkerne om tildelingen, samt etterspørre fakturaopplysninger. Denne orienteringen var ikke å regne som vedtak.
- (31) Medietilsynet ble gjort oppmerksom på klagers habilitetsinnsigelser til Jan Erik Andersen på bakgrunn av medieoppslag i Medier24 den 21. november 2018. Som et forebyggende tiltak, og uten å ha vurdert habilitetsspørsmålet nærmere, ble det besluttet å ta Jan Erik Andersen ut av videre saksbehandling av søknadene. Linda Andersen overtok derfor den 21. november 2018 som saksbehandler. Hun har skrevet og signert, sammen med direktør for juridisk og regulatorisk avdeling, samtlige 71 vedtak om tilsagn og avslag på innovasjonsstøtte. Klagers søknad ble behandlet på lik linje med de andre sakene.
- (32) Hva gjelder Jan Erik Andersens habilitet viser Medietilsynet til følgende faktiske forhold:
- Jan Erik Andersen er daglig leder og sekretær i styret i stiftelsen «Klar Tale», i tillegg til sin stilling som seniorrådgiver i Medietilsynet. Han har hatt dette vervet siden 1994. Kulturdepartementet bistår med sekretærhjelp til stiftelsen som en kontinuitetsfaktor, ettersom styret byttes hvert fjerde år.
 - «Klar Tale» er en lettlest nyhetsavis som utgis ukentlig. Avisen utkommer på fast basis med tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir.). «Klar Tale» kommer ut med fire parallelle utgaver; som vanlig trykt avisutgave, som lyd-kassett (CD), podcast og som e-avis. Avisen har egen nettavis som oppdateres daglig med aktuelle nyheter.
- (33) Etter Medietilsynets vurdering kommer ingen av de absolutte inhabilitetsgrunnene etter forvaltningsloven § 6 første ledd til anvendelse i saken. Klar Tale har ikke søkt om innovasjons- eller utviklingstilskudd, og er derfor ikke part i saken om klagers søknad om innovasjonstilskudd.
- (34) Avisene Utrop og Klar Tale er ikke i konkurranse, men utfyller hverandre ved at Klar Tale er en avis for mennesker med språk- og lesevansker mens Utrop er:
- «Norges eneste nyhetsportal, avis og TV som har nyheter, aktualiteter og debatt om det flerkulturelle Norge, i tillegg til å drive en flerkulturell kalender.»
- (35) Det fremgår videre på Utrops nettsted at:
- «Utrops mål er å samle mennesker med all etnisk bakgrunn, også nordmenn under et flerkulturelt grunnlag og på like vilkår for å få til et tolerant samfunn med respekt for mangfoldet.»
- (36) På Klar Tales nettsted står det opplyst følgende om avisens målgruppe og formål:

«Har du dysleksi eller andre lesevansker? Er du innvandrere og vil lære norsk? Klar Tale er Norges eneste lettleste nyhetsavis. Stor skrift og enkelt språk gjør avisen lettere å lese enn andre aviser. Vi skriver om både Norge, verden, kultur og sport. I tillegg lager vi lengre temasaker.»

- (37) Medietilsynet kan på dette grunnlag ikke se at behandlingen av klagers søknad om innovasjons- og utviklingstilskudd kan føre til noen særlig fordel, tap eller ulempe for Jan Erik Andersen eller noen han har en særlig tilknytning til. Det er Medietilsynets vurdering at Jan Erik Andersen er habil både fordi Klar Tale ikke er part i behandlingen av søknaden om innovasjonstilskudd fra klager, og fordi det ikke foreligger andre særegne forhold i saken som skulle tilsi et annet resultat.
- (38) Det er uansett Medietilsynets vurdering at Jan Erik Andersens eventuelle inhabilitet ikke vil ha kunnet påvirke vedtakets utfall ettersom Medietilsynet har lagt Fagutvalgets innstilling til grunn uendret.

Klagenemndas vurdering:

- (39) Saken gjelder avslag på søknad om innovasjonsstøtte.
- (40) Medietilsynets vedtak er datert 10. desember 2018, og vedtaket ble påklaget 18. desember 2018. Klagen er følgelig rettidig fremsatt, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 30.

Medietilsynets materielle vurdering av søknaden

- (41) Medietilsynets behandling av søknaden reguleres av forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets og aktualitetsmedier av 26. juni 2018.
- (42) Det følger av forskriften § 1 at målet med tilskuddsordningen er å:
- «fremme mediemangfold og en opplyst offentlig samtale gjennom å stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling hos nyhets- og aktualitetsmedier».
- (43) Videre at ordningen særlig skal:
- «fremme redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling i små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier».
- (44) I forskriften § 2 er det angitt generelle vilkår for hvilke nyhets- og aktualitetsmedier som kan gis tilskudd. Det fremgår av denne bestemmelsen § 2 første ledd bokstav b, at tilskudd kan gis medier som inneholder
- «et bredt tilbud av nyhets- aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder».
- (45) I forlengelsen av dette oppgis det at tilskudd ikke skal gis til:
- «medium som i alle hovedsak inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn».
- (46) Det følger så av forskriften § 5 tredje ledd at vedtak om tilskudd skal treffes:

«etter en samlet vurdering av mottatte søknader som oppfyller vilkårene i § 2 - § 4. I vurderingen skal det særlig legges vekt på formålet med tilskuddsordningen og prioriterte satsningsområder eller hensyn fastsatt i henhold til § 8».

- (47) Ved vurderingen av og prioriteringen mellom søknader om tilskudd, er Medietilsynet således tillagt et vidt skjønn.
- (48) Klagers søknad ble avslått med henvisning til at:
- «søknaden ikke fyller kriteriet i forskriften § 1 om å fremme mediemangfold, samt stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling.»
- (49) Medieklagenemnda har notert seg at både Fagutvalgets og Medietilsynets begrunnelser er svært knappe. Basert på det fremlagte materialet, er nemnda likevel ikke i tvil om at Fagutvalget har foretatt en grundig og systematisk vurdering av alle de innsendte søknadene.
- (50) I tillegg kommer at Medietilsynet senere har presisert at det med denne formuleringen ikke var meningen å gi uttrykk for at Medietilsynet ikke anså klager for å bidra til mediemangfoldet, men at de søkerne som ble tildelt tilskudd etter ordningen dette året *i større grad* bidro til å oppfylle tilskuddsordningens overordnede mål om mediemangfold. Medietilsynet skriver i sin innstilling til Medieklagenemnda 15. februar 2019 at:
- «[d]et ble prioritert å gi støtte til medier som inneholdt et bredere tilbud av nyhetsaktualitetsstoff og debattstoff fra ulike samfunnsområder».
- (51) Med en stor søknadsmengde og begrensede tilskuddsmidler, må Medietilsynet prioritere strengt. Dette innebærer også at mange søknader ikke innvilges, selv om de oppfyller de formelle vilkårene for tilskudd og ellers er kvalifiserte. Medieklagenemnda mener at denne prioriteringen ligger innenfor det skjønn som forskriften § 2 første og annet ledd, jf. § 5 tredje ledd, gir anvisning på.
- (52) Nemnda mener etter dette at det ikke er grunnlag for å tilsidesette den faglige skjønnsutøvelsen som er gjort i denne saken.

Saksbehandlingsfeil

- (53) Klager har reist en rekke innsigelser til hvordan Medietilsynet har håndtert saksbehandlingen i denne saken. Slik Medieklagenemnda forstår klagers anførsler omkring dette, er det først og fremst habiliteten til Jan Erik Andersen, sekretær for Fagutvalget, som er anført som grunnlag for anførselen om at det ikke er foretatt en forsvarlig saksbehandling etter forvaltningsloven.
- (54) Etter forvaltningsloven § 6 er en offentlig tjenestemann inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe en avgjørelse i en forvaltningssak, dersom det foreligger slike forhold som er beskrevet i bestemmelsens første eller andre ledd.
- (55) Medieklagenemnda legger til grunn at Jan Erik Andersen ved tildeling av innovasjonstilskudd etter forskriften kan være å anse som inhabil ettersom han har et tilknytningsforhold til et nyhets- og aktualitetsmedium som ved søknad kan gis tilskudd etter forskriften § 2.

- (56) Klar Tale, hvor Jan Erik Andersen er daglig leder og sekretær, hadde imidlertid etter det opplyste ikke søkt om tilskudd i denne tildelingsrunden. Spørsmålet om Jan Erik Andersens habilitet blir således for Medieklagenemnda et spørsmål om det foreligger «andre særegne forhold» som var «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet», jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd.
- (57) Klager har vist til at avslaget etter klagers oppfatning var «ment å ikke bidra til Utrops vekst, og dermed til fordel for Klar Tale», og at det er alvorlig og uheldig at klagers planer og strategier er gjort kjent for en konkurrent ved saksbehandlingen.
- (58) Medietilsynet har gitt en grundig redegjørelse for de faktiske forhold hva gjelder saksbehandlingen og Jan Erik Andersens roller hos Klar Tale, i Medietilsynet, samt i Fagutvalget. Klager har ikke fremlagt dokumentasjon eller opplysninger som underbygger anførselen om inhabilitet, og Medieklagenemnda legger derfor Medietilsynets fremstilling til grunn for vår vurdering. Medieklagenemnda mener at Jan Erik Andersens befatning med saken var begrenset, og at han ikke var del av saksbehandlingen på en slik måte at han hadde påvirkningskraft på utfallet av søknadsrunden.
- (59) Det er heller ikke på noen måte sannsynliggjort at klagers søknad ble avslått ut fra en tanke om å svekke Utrops vekst til fordel for Klar Tale. Dette fremstår som en spekulasjon fra klagers side.
- (60) Medieklagenemnda finner etter dette at anførselen om inhabilitet ikke kan føre frem.
- (61) Medieklagenemnda kan ikke se at klager i sin søknad og prosjektbeskrivelse opplyste om forhold som er å anses som forretningshemmeligheter etter offentleglova og forvaltningsloven. Det faktum at Jan Erik Andersen hadde tilgang til klagers søknad kan derfor heller ikke anses som saksbehandlingsfeil i denne konkrete saken.
- (62) Medieklagenemnda mener derfor at heller ikke de øvrige anførselene fra klager utgjør saksbehandlingsfeil.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen forkastes.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er godkjent elektronisk